

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено:
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
протокол № 1 від 15 вересня 2023 р.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ СИЛАБУС 2023/2024 н.р.

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 071 Облік і оподаткування
Освітня програма	– Облік, аудит і оподаткування комерційної діяльності
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Цикл підготовки	– професійної
Кількість кредитів ЄКТС	– 4
Семестр	– 1 (7)
Сторінка курсу в MOODLE	– https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10479

Лектор курсу – Євсєєва Ольга Олексіївна (докт. економ. наук, професор)

Профайл викладача –

<https://kart.edu.ua/staff/ievsieieva-olga-oleksiivna-ievsieieva-olga-oleksiivna>

Контакти викладача (e-mail) – olgaievsieieva@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

ZOOM: Зала персональної конференції проф. Ольги Євсєєвої, ідентифікатор конференції: 713 696 7537, код доступу: 121212 або за посиланням:

<https://us02web.zoom.us/j/7136967537?pwd=b3NISUMybjZEB0lpTVhLdFBYbGpidz09>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Метою курсу «Особливості обліку на залізничному транспорті» є засвоєння знань з теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності в галузях народного господарства України, зокрема на транспорті та в підрозділах залізничного транспорту.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК03 Здатність працювати в команді.
- ЗК08 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК11 Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
- ЗК13 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- ФК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
- ФК03 Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
- ФК06 Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
- ФК10 Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
- ФК11 Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

програмні результати навчання (ПР):

- ПР02 Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.
- ПР03 Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
- ПР04 Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

- ПР05 Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
- ПР06 Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
- ПР13 Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.
- ПР18 Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Залізничний транспорт України – це складне багатогалузеве господарство, до складу якого входять не тільки залізниці, але й підприємства (заводи, установи, організації), які безпосередньо залучені до єдиного перевізного процесу або забезпечують його.

Безперервна робота залізничного транспорту, злагодженість роботи всіх ланок забезпечується завдяки організаційній структурі його управління. Ця структура обумовлена основними принципами управління залізничним транспортом, які полягають, з одного боку, в поєднанні централізованого керівництва і, з іншого, – наданням розширених прав і самостійності у прийнятті рішень виробничо-технологічним підрозділам.

За виробничим принципом складне господарство залізниці ділиться на окремі господарства (локомотивне, вагонне та ін.), які працюють на єдиний технологічний процес – перевезення.

Усі органи управління залізничним транспортом складають єдину систему та підпорядковуються вищим організаціям.

Єдине централізоване керівництво його роботою забезпечує Укрзалізниця. У складі Укрзалізниці є головні галузеві управління, які здійснюють керівництво діяльністю залізниць в оперативному та технічному відношенні.

Для координації роботи виробничо-технологічних підрозділів, які виконують окремі види робіт в єдиному перевізному процесі, на залізниці створені галузеві служби (локомотивна, вагонна та ін.).

Служби управління залізниці підпорядковані начальнику залізниці та одночасно, в оперативному режимі, відповідним головним управлінням Укрзалізниці.

Виробничо-технологічні підрозділи (депо, станції та ін.) не є юридичними особами, але виділені на окремий баланс.

Така організаційна структура управління визначає необхідність створення системи управлінського та бухгалтерського обліку і звітності, яка забезпечить користувачів необхідною інформацією.

Курс «Особливості обліку на залізничному транспорті» дає здобувачам глибоке розуміння законодавчо-нормативної бази, яка регламентує методологію ведення

бухгалтерського обліку на підприємствах транспорту та структурних підрозділах залізничного транспорту, а також методики ведення обліку на зазначених підприємствах, враховуючи вимоги чинного законодавства, плану рахунків бухгалтерського обліку, а також Національних Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку.

Організація навчання

Вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальними матеріалами, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів; які наповнені відповідними змістовними модулями, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить тести за темами курсу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння здобувачами освіти теоретичних і практичних знань з питань особливості обліку на залізничному транспорті. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти з офіційними електронними порталами державних органів, таких як Міністерство фінансів України, Державна служба статистики України, Верховна Рада України та безпосередньо АТ «Українська залізниця», чії нормативні акти та інформація використовуються у створенні обліково-методологічного середовища в структурних підрозділах залізничного транспорту.

Теми курсу

Тема 1. Організація обліку на залізничному транспорті.

Залізничний транспорт як складне багатогалузеве господарство. Визначення термінів, що використовуються на залізничному транспорті. Основні завдання, показники роботи та організація фінансування локомотивних депо. Фактори, що впливають на організацію бухгалтерського обліку (на прикладі локомотивного господарства).

Тема 2. Облік необоротних активів.

Визнання та оцінка основних засобів і їх класифікація. Облік руху основних засобів. Облік амортизації основних засобів, переоцінка та зменшення їх корисності. Облік поліпшення основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Тема 3. Облік запасів.

Облік сировини та матеріалів. Облік палива. Облік запасних частин. Облік операцій із старопридатними запасами. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів, інструменту, спецодягу та інвентарю. Облік інших матеріалів.

Тема 4. Облік коштів, розрахунків та інших активів

Принципи організації грошових і розрахункових операцій. Облік касових операцій. Облік операцій за рахунками в банку. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з дебіторами і кредиторами. Облік

внутрішньогосподарських розрахунків. Облік розрахунків з бюджетом.

Тема 5. Облік власного капіталу.

Організація обліку власного капіталу державних підприємств. Аналітичний облік статутного капіталу. Формування статутного капіталу. Внески майном. Внески коштами. Збільшення статутного капіталу. Зменшення статутного капіталу.

Тема 6. Облік довгострокових зобов'язань.

Основні визначення та поняття. Відображення в Плані рахунків капітальних інвестицій. Порядок ведення обліку капітальних інвестицій на залізничному транспорті.

Тема 7. Облік поточних зобов'язань.

Облік робочого часу на залізничному транспорті. Особливості обліку заробітної плати на залізничному транспорті.

Тема 8. Облік витрат діяльності.

Облік виробничої собівартості послуг з перевезень. Облік витрат на виробництво продукції (робіт, послуг) допоміжного виробництва. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших витрат операційної діяльності. Облік фінансових та інших витрат.

Тема 9. Облік доходів і результатів діяльності.

Облік доходів від перевезень. Облік доходів від допоміжного виробництва. Облік інших доходів. Облік фінансових результатів.

Тема 10. Бухгалтерська звітність.

Звітність підприємств залізничного транспорту. Фінансова та галузевостатистична звітність залізничного транспорту за видами діяльності. Структурна підпорядкованість подачі звітності в системі залізничного транспорту.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Наскрізна задача	
	Курсова робота	
	Галузевий конспект	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу). Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії, зокрема:

1. <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний репозитарій бібліотеки УкрДУЗТ);
2. <https://www.rada.gov.ua/> (Верховної Ради України);
3. <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
4. <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Державна служба статистики України);
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Податковий кодекс України);
6. <https://uz.gov.ua/about/> (АТ «Українська Залізниця»).

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі бухгалтерів України <https://buhgalter911.com/forum/> за пошуковими вкладками «Швидкий доступ», «Допомога», «Активні теми», «Новини», «Нормативна база», «Довідники», «Бланки».

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах бухгалтера, топ-менеджера з обліку і оподаткування, фінансового директора, аудитора, адміністратора фінансової роботи, радника з економічних питань, фінансиста, економіста, аналітика-економіста, економічного аналітика, в тому числі на підприємства транспорту та інфраструктури.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту, зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		2 семестр
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10
Підсумок		60

Курсова робота з дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою.

Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс академічної доброчесності доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів освіти із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

**Рушай сміливо
назустріч знанням!**